

**Handläggare**  
Oskar Sevefjord  
Telefon: 08- 508 33 065**Till**  
Utbildningsnämnden  
2013-12-19

## **Föreläggande förenat med vite gällande AB Parts & Paomees, Förskolan Lilla Europaskolan Renstiernas gata 12**

### **Förvaltningens förslag till beslut**

Utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Föreläggande med vite:
  - 1.1 Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen AB Parts & Paomees (org.nr. 556702-5696) att vid vite av 200 000 kronor senast den 1 augusti 2014 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 1.1.1 – 1.1.3 nedan.
    - 1.1.1 Huvudmannen ska bedriva förskolan i enlighet med det godkännande som gäller för förskolan (2 kap. 5 § skollagen). Huvudmannen ska till senast den 1 augusti 2014 följa det godkännande som huvudmannen innehar. Förskolan får inte ha fler än 50 inskrivna barn.
    - 1.1.2 Huvudmannen ska följa lagen om registerkontroll i enlighet med vad skollagen och stadens riktlinjer föreskriver (2 kap. 31 – 33 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag av fristående förskolor kap. 6.5). Huvudmannen ska skapa en tydlig rutin som säkerställer en korrekt registerkontroll innan anställning sker.
    - 1.1.3 Huvudmannen ska utforma verksamhetens systematiska kvalitetsarbete i enlighet med 4 kap. 3 – 6 §§ skollagen och Läroplan för förskolan (Lpfö 98) kap. 2.6.
      - a. Huvudmannen ska se till att utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs

- upp och utvecklas på både huvudmanna- och enhetsnivå.
- b. Huvudmannen ska säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetets inriktning är utformad så att de nationella mål som finns för utbildningen i förskolan uppfylls.
  - c. Förskolechefen ska tillsammans med personalen besluta om hur resultatet av utbildningen och utvecklingsinsatserna kontinuerligt ska följas upp och utvärderas i förhållande till målen i den svenska läroplanen för förskolan.
  - d. Förskolechefen ska ansvara för att förskolan har en samlad dokumentation som innehåller förskolans resultat och måluppfyllelse samt en bedömning av verksamhetens utvecklingsbehov i förhållande till målen i den svenska läroplanen för förskolan.
  - e. Förskolechefen ska ansvara för att den samlade dokumentationen innehåller beslut om och konkreta mål för de utvecklingsinsatser som ska genomföras i förhållande till de nationella målen.

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite. Detta kommer att prövas efter uppföljande granskning av förskolan.

Ovanstående beslut kan överklagas i enlighet med bifogad överklagandehänvisning (bilaga 2).

## 2. Föreläggande utan vite:

- ### 2.1 Huvudmannen ska se till att verksamhetens ledningsorganisation följer vad gällande styrdokument anger för skolformen (2 kap. 9 - 11 §§ och 23 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98, 2.7).
- a. Huvudmannen ska tydliggöra förskolechefens anställningsförhållande.
  - b. Huvudmannen ska se till att förskolechefen har det ansvar och de befogenheter som ska tillfalla en förskolechef och att detta dokumenteras.

### 2.2 Huvudmannen ska öka andelen förskollärare så att det pedagogiska arbetet kan bedrivas i enlighet med

läroplanens intentioner och skollagens krav (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98). Huvudmannen ska utan dröjsmål se till att utbildningen på samtliga avdelningar bedrivs under ledning av förskollärare (2 kap. 13 § skollagen).

2.3 Huvudmannen ska följa stadens riktlinjer gällande öppettider (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor, kap. 8.4). Huvudmannen ska på sin hemsida/webbsida och i information till vårdnadshavarna tydliggöra att denne följer stadens ramtider för öppethållande.

2.4 Huvudmannen ska se till att förskolans dokument finns tillgängliga på svenska (26 kap. 4, 7 och 8 §§ skollagen, Språklagen 2009:600).

3. Beslutet justeras omedelbart.

Anders Carstorp  
Utbildningsdirektör

Ann Hellenius  
T.f. Avdelningschef

## Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattade den 15 juni 2012 ett tillsynsbeslut där huvudmannen (AB Parts & Paomees, org.nr. 556702-5696)

ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens förskola. Tillsynsbeslutet fattades med hänvisning till genomförd tillsynsinspektion den 27 oktober 2011. Detta beslut har följts upp under sommaren 2013 genom granskning av inkomna handlingar som utbildningsnämnden har begärt i enlighet med tillsynsbeslutet samt en uppföljande tillsynsinspektion den 4 och den 18 juni 2013. Ärendet har även följts upp genom samtal med några av förskolans anställda och den då vikarierande förskolechefen den 4 och den 18 juni 2013. Huvudmannen har i en redovisning som inkom den 9 september 2013 angivit att en ny vikarierande förskolechef utsetts från och med augusti 2013.

Vidare intervjuades huvudmannens representant Rita Ahonen, (delägare i AB Parts & Paomees) den 5 september 2013. I samband med intervjun gavs huvudmannens representant en muntlig beskrivning av de kvarvarande och nya brister som konstaterats vid den nu aktuella uppföljningen av verksamheten vid huvudmannens två förskolor (Renstiernas gata 12 samt Luntmakargatan 101).

Under inspektionsperioden har en anmälan inkommit, gentemot Lilla Europaskolan, om att en vårdnadshavare erbjudits en plats för sitt barn i förskolan och att erbjudandet senare återtagits. Detta ärende utreds i särskild ordning (dnr 13-453/5575).

Förvaltningen har även genomfört tillsyn av huvudmannens förskola vid Europaskolan i Vasastan på Luntmakargatan 101 (första tillsynsinspektionen den 8 oktober 2011 och tillsynsbeslut den 3 februari 2012).

Förvaltningen kan konstatera att flera av de brister som påtalats i föreliggande ärende för förskolan Lilla Europaskolan även påtalats i pågående tillsynsärende gällande Europaskolan i Vasastan på Luntmakargatan 101 (dnr 11-453/8938).

Förvaltningen kan även konstatera att huvudmannen, trots förelägganden och anmärkningar i tillsynsbeslut efter tillsynsinspektioner av huvudmannens förskolor inte vidtagit åtgärder för att avhjälpa befintliga eller förhindra likvärdiga brister i verksamheten vid Lilla Europaskolan.

Avhjälpta brister från tillsynsbeslutet den 15 juni 2012  
Huvudmannen har i föreliggande ärende avhjälpt bristerna i  
föreläggandepunkt 5 och anmärkningspunkt 2 från  
tillsynsbeslutet den 15 juni 2012. Dessa brister bedöms därmed  
som avhjälpta.

#### Kommunicering

Förvaltningen har den 16 september 2013 kommunicerat  
föreliggande inspektionsrapport. Huvudmannen har den 25  
september 2013 inkommit med ett yttrande. I yttrandet anges att  
inga sakfel hittats i tillsynsrapporten.

### Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom tillhandahållaravdelningen.

### Ärendet

#### Godkännande

AB Parts & Paomees har sedan den 1 september 2010  
godkännande att enligt skollagen bedriva förskola med 50 platser  
på Renstiernas gata 12, Södermalms stadsdelsnämndsområde.

Huvudmannen har även godkännande att bedriva följande  
förskola:

Europaskolan i Vasastan på Luntmakargatan 101.  
Godkännandet, som gäller från den 6 juli 2006, medger 36  
platser. I fastigheten bedriver huvudmannen även grundskola och  
fritidshem.

Huvudmannen inkom den 11 maj 2011 med en ansökan om  
utökning av antalet platser vid förskolan. Ansökan avslogs den 26  
juni 2012 (dnr 11-453/4319) med hänvisning till att  
huvudmannen inte iakttagit sina skyldigheter att följa de  
föreskrifter som gäller för utbildningen och att denne därmed inte  
visat att förutsättningar finns för att följa gällande lagstiftning (2  
kap 5 § skollagen).

### Aktuella tillsynsbeslut i huvudmannens två förskolor

De två förskolorna som drivs av huvudmannen AB Parts &  
Paomees har erhållit tillsynsbeslut med anledning av de brister  
som uppdagats vid tillsynsinspektioner som  
utbildningsförvaltningen genomförde under oktober och

november månad 2011. Dessa tillsynsbeslut följs för närvarande upp av förvaltningen.

Generellt gäller att ett tillsynsbeslut som nämnden fattar gäller enskilda förskolor/adresser och de förhållanden som uppmärksammas där.

En huvudman ska därför alltid noggrant pröva om nämndens beslut kan få allmängiltiga konsekvenser för huvudmannens sätt att bedriva sin utbildning.

Vid uppföljningarna av de två förskolorna har flera likvärdiga brister uppmärksamats. Allvarliga brister, som trots utbildningsnämndens tillsynsbeslut inte avhjälpes, är att huvudmannen inte följer gällande godkännande avseende antal inskrivna barn utan närmast systematiskt skriver in fler barn än vad godkännandet medger, att huvudmannen vid upprepade tillfällen inte följt lagen om registerkontroll, att huvudmannens verksamheter har en låg andel eller helt saknar förskollärare, att förskolans systematiska kvalitetsarbete inte följer skollagens krav, att förskolans ledningsorganisation är otydlig samt att förskolans information om öppettider inte har åtgärdats.

### **Uppföljande tillsyn från och med juni månad 2013**

Föreliggande tillsynsbeslut har följts upp genom kortare samtal med några av förskolans medarbetare den 4 och den 18 juni 2013, den då vikarierande förskolechefen inkluderad. Huvudmannen har i en redovisning som inkom den 9 september 2013 angivit att en ny vikarierande förskolechef utsetts från och med augusti 2013.

Vidare intervjuades huvudmannens representant Rita Ahonen, (delägare i AB Parts & Paomees) den 5 september 2013. I samband med intervjun gavs huvudmannens representant en muntlig beskrivning av de kvarvarande och nya brister som konstaterats vid den nu aktuella uppföljningen av verksamheten vid huvudmannens två förskolor.

Huvudmannen har den 16 september 2013 givits tillfälle att sakgranska bilagd inspektionsrapport. Huvudmannen har den 25 september 2013 inkommit med ett yttrande. I yttrandet anges att inga sakfel hittats i tillsynsrapporten.

Nedan redovisas nämndens tillsynsbeslut av den 15 juni 2012 och huvudmannens yttranden. Under rubriken *Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning* redovisas förvaltningens bedömning av om huvudmannen avhjälpt identifierade brister eller om de kvarstår.

## Beslut om föreläggande av den 15 juni 2012

### Tillsynsbeslut den 15 juni 2012

1. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående bedriva förskolan i enlighet med det godkännande som gäller för förskolan (2 kap. 5 § skollagen).
  - a. Förskolan får inte ha fler än 50 barn inskrivna.
  - b. Huvudmannen ska till förvaltningen inkomma med en rutin för hur man i verksamheten säkerställer att man i framtiden inte skriver in fler barn än vad godkännandet tillåter. Rutinen ska vara inkommen till förvaltningen senast den 31 augusti 2012.

### Huvudmannens yttrande efter tillsynsbeslutet

I ett mejl som inkom till förvaltningen den 21 juni 2012 (dnr 12-453/3715) beskrev huvudmannen att ett misstag begåtts då 52 barn skrivits in på förskolan.

### Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

Förskolans godkännande medger 50 platser. Vid tillsynsinspektionen den 27 oktober 2011 (dnr 12-453/3716), konstaterade utbildningsförvaltningen att huvudmannen hade skrivit in fler barn än godkännandet medgav (52 stycken).

Även vid den uppföljande tillsynsinspektionen den 18 juni 2013 framkom att förskolan hade fler barn inskrivna än vad godkännandet medger (51 barn på 50 platser). Förvaltningen kan därmed konstatera att förskolan alltså inte bedrivs i enlighet med det godkännande som finns för verksamheten.

Huvudmannen har, som nämns i avsnitt ovan om godkännande, även tillstånd att bedriva förskola med 36 platser på Luntmakargatan 101. Uppföljningen av tidigare tillsynsbeslut för Luntmakargatan 101 (dnr 11-453/8938) visar att huvudmannen även på denna förskola har skrivit in fler barn än vad godkännandet medger.

Förvaltningen bedömer den konstaterade bristen som allvarlig med hänvisning till att huvudmannen inte efterlevt

tillsynsbeslutet från den 15 juni 2012 där huvudmannen förelades att omgående bedriva förskolan i enlighet med det godkännande som gäller för förskolan och att samma förhållande har kunnat konstateras vid huvudmannens andra förskola.

### **Tillsynsbeslut den 15 juni 2012**

2. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att innan anställning sker, begära utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister av den som erbjuds anställningen (2 kap. 31-33 §§ skollagen) och att spara en kopia av registerutdraget (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag av fristående förskolor kap. 6.5). Huvudmannen ska formulera riktlinjer som säkerställer att förskolans kontroll av registerutdrag sker i enlighet med skollagens bestämmelser och Stockholms stads riktlinjer. Dessa riktlinjer ska ha inkommit till utbildningsförvaltningen senast den 31 augusti 2012.

### **Huvudmannens yttrande efter tillsynsbeslutet**

Huvudmannen har i ett mejl daterat den 21 juni 2012 (dnr 12-453/3715) angett följande: ”t.ex. belastningsregister. Det har slarvats, det har begärts in av alla varje år, vilket resulterat i att anställningskontraktet var äldre än utdraget. Ska aldrig ske igen”.

### **Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning**

Vid tillsynsinspektionen den 27 oktober 2011 konstaterades att sju registerutdrag var daterade efter att de som lämnat registerutdraget anställts.

Vid den uppföljande inspektionen, den 18 juni 2013, granskades anställningsavtal och registerutdrag avseende anställningar som genomförts efter den 27 oktober 2011, det vill säga efter den tidigare tillsynsinspektionen. Vid granskningen konstaterades att ytterligare två registerutdrag är daterade efter att de som lämnat registerutdragen anställts.

Förvaltningen kan konstatera att huvudmannen vid upprepade tillfällen efter den första tillsynsinspektionen inte efterlevt gällande lagstiftning för registerkontroll vid anställning av personal. Huvudmannen har därmed inte följt tidigare föreläggande om att fortsättningsvis efterleva gällande lagstiftning (2 kap. 31-33 §§ skollagen) vilket förvaltningen bedömer som allvarligt.

**Tillsynsbeslut den 15 juni 2012**

3. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående höja andelen förskollärare för att säkerställa att det pedagogiska arbetet kan bedrivas i enlighet med läroplanens intentioner och skollagens krav (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen).

Huvudmannen ska till förvaltningen inkomma med en detaljerad rekryteringssplan. Rekryteringsplanen ska vara inkommen till förvaltningen senast den 31 augusti 2012.

**Huvudmannens yttrande efter tillsynsbeslutet**

Huvudmannen har inte inkommit med någon konkret plan för hur ytterligare förskollärare ska rekryteras till förskolan. I ett mejl ställt till en enhetschef vid tillhandahållaravdelningen (dnr 11-453/8882) skriver huvudmannen den 21 juni 2012 att ”vi annonserar, men har svårt att göra något mer, det utbildas alldeles för lite, vilket är svårt från vår sida att åtgärda om vi inte startar en Lärarhögskola. Det står fortfarande kvar som föreläggande, men jag har ingen mer fantasi, hur kan vi hitta på mer om inte annonseringen ger resultat, att skriva en rekryteringssplan kan se fint ut på papper som tål allt, men tycker det är principiellt fel att skriva ned något som jag vet inte kan hållas”.

**Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning**

Vid tillsynsinspektionen den 27 oktober 2011 fanns en förskollärare anställd på förskolan. Andelen förskollärare var då 11 procent av förskolans medarbetare.

Vid uppföljningen i juni 2013 konstaterades att ytterligare en förskollärare anställts och att andelen förskollärare därmed ökat till 21 procent. Förskolans båda förskollärare arbetade på avdelningen Dragonflies. Avdelningen hade 26 inskrivna barn i åldern 4-5 år. Avdelning Ladybugs med 25 inskrivna barn i åldern 1-3 år saknade däremot helt förskollärare som kan ansvara för undervisningen i enlighet med vad skollagen föreskriver (2 kap 13 § skollagen).

Förvaltningen bedömer att förskolans fortfarande alltför låga andel förskollärare samt det förhållande att en avdelning helt saknar förskollärare innebär en risk att förskolans läroplan (Lpfö 98) inte tolkas och omsätts i verksamheten så som den är avsedd (2 kap. 13 § skollagen, Stockholms stads Riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor, kap. 6.3 samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98).

**Tillsynsbeslut den 15 juni 2012**

4. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med 4 kap. 3-6 §§ skollagen och Läroplan för förskolan (Lpfö 98) kap. 2.6.
- Huvudmannen ska tillse att utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas, på både huvudmanna- och enhetsnivå.
  - Huvudmannen ska säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetets inriktning är utformad så att de nationella mål som finns för utbildningen i förskolan uppfylls.
  - Huvudmannen ska genom förskolechefen tillse att förskolans dokumentation innehåller beslut om vilka utvecklingsinsatser som ska genomföras på förskolenivå och därmed konkreta mål för utvecklingsarbetet på förskolan.
  - Huvudmannen ska till förvaltningen inkomma med en redogörelse för hur huvudmannens respektive förskolans systematiska kvalitetsarbete ska utformas och hur det dokumenteras. Redogörelsen ska vara inkommen till förvaltningen senast den 31 augusti 2012.

**Huvudmannens tidigare yttrande**

Huvudmannen beskriver i den redovisning (dnr 12-453/3715) som inkom den 11 maj 2012, det vill säga inför det beslutet som fattades den 15 juni 2012, att ”vi håller på att arbeta fram ett dokument för systematiskt kvalitetsarbete och ska bli klara innan läsårets slut”.

Någon ytterligare redovisning av vilka åtgärder huvudmannen vidtagit för att avhjälpa konstaterade brister i huvudmannens och förskolans systematiska kvalitetsarbete har inte inkommit till förvaltningen.

**Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning**

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen i juni 2013 uppgav den vikarierande förskolechefen, liksom förskolans medarbetare, att det dokument som i första hand styr förskolans verksamhet är läroplanen från International Baccalaureate, IB-programmet PYP – Primary Years Programme. Denna läroplan riktar sig till internationella skolor och omfattar verksamhet för barn mellan tre till tolv år. De medarbetare som inspektören samtalade med

ansåg, liksom den vikarierande förskolechefen, att det inte finns någon motsättning i grundläggande värderingar eller inriktning mellan PYP och förskolans läroplan (Lpfö 98).

Vidare framkom att förskolans uppföljning och utvärdering, som kontinuerligt och systematiskt genomförs av de längre temaarbeten som bedrivs i samtliga grupper, endast sker i förhållande till IB:s internationella läroplan. Någon dokumenterad uppföljning och utvärdering i förhållande till den svenska läroplanen för förskolan görs inte.

Förvaltningen konstaterar att förskolan alltså saknar en dokumenterad bedömning av hur väl förskolan arbetar i riktning mot de nationella målen i läroplanen (Lpfö 98). Förskolan saknar även dokumenterade utvecklingsmål med förväntade effekter som utgår från en utvärdering av den egna verksamhetens resultat och förutsättningar i förhållande till den nationella läroplanens mål (Lpfö 98).

Förskolan saknar vidare en planering för när och hur utvecklingsinsatser ska genomföras samt en beskrivning av när och hur effekterna av förskolans utvecklingsarbete ska följas upp och utvärderas.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att förskolan, trots tidigare föreläggande, ännu inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med skollagens och läroplanens krav (4 kap. 3-6 §§ skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98, 2.6).

### **Tillsynsbeslut den 15 juni 2012**

5. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att följa skollagens krav och Stockholms stads riktlinjer om att avgift utöver maxtaxan inte får tas ut för en plats i förskolan (8 kap. 20 § skollagen, SFS 2011:678 samt Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag till fristående förskolor kap. 7.5).

Huvudmannen ska i enlighet med detta beslut tillhandahålla näringsriktig kost samtliga vardagar i veckan, även vid utflykter.

### **Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning**

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen beskrev den vikarierande förskolechefen att förskolan ändrat sina rutiner och

att förskolan står för matsäck vid utflykter till de barn vars vårdnadshavare som anmäler ett behov om detta. Vid intervjun med den dåvarande vikarierande förskolechefen framhöll denna att verksamheten inte ålägger vårdnadshavarna med några krav om att ta med matsäck utan att det är huvudmannens skyldighet att tillhandahålla detta. Det är således högst frivilligt om vårdnadshavarna, detta till trots, vill ta med matsäck.

Vidare bör nämnas att förvaltningen sedan tidigare i tillsynsbeslut från den 6 februari 2012 tilldelat huvudmannen en anmärkning avseende dennes skyldighet att tillhandahålla måltider samtliga dagar i veckan, även vid utflykter (dnr 11-453/4235). Ärendet avskrevs den 7 november 2012. Förvaltningen har efter genomförd utredning med tillhörande beslut inte mottagit någon ytterligare anmälan gentemot huvudmannen rörande tillhandahållandet av matsäck.

Förvaltningen kan mot bakgrunden av den vikarierande förskolechefens redovisning rörande matsäck konstatera att huvudmannen avhjälpt bristen varför den avskrivs.

### **Tillsynsbeslut den 15 juni 2012**

6. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att följa gällande skollagstiftning samt Stockholms stads riktlinjer om öppettider (8 kap. 4-7 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor kap. 7.5)

Huvudmannen ska tillse att det framgår för barnens vårdnadshavare att de har möjlighet till förskola under planeringsdagar samt under semestertider. En redovisning av på vilka sätt föräldrar informeras om dessa rättigheter ska ha inkommit till förvaltningen senast den 31 augusti 2012.

### **Huvudmannens yttrande efter tillsynsbeslutet**

Huvudmannen har inte inkommit med någon redovisning av på vilka sätt föräldrar informeras om rätten till förskola för barnen under planeringsdagar och semestertider.

### **Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning**

Förskolans webbsida saknade ännu, den 14 augusti 2013, information om Stockholms stads riktlinjer för öppethållande.

Förvaltningen kan konstatera att tillsynsbeslutet från den 15 juni 2012 inte följts och bedömer att huvudmannen därmed alltjämt

inte följer gällande bestämmelser (8 kap. 4-7 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola kap. 8.4).

## Beslut om anmärkning av den 15 juni 2012

### Tillsynsbeslut den 15 juni 2012

1. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att förskolans ledningsorganisation inte följer gällande bestämmelser (2 kap. 9-11 §§ skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98 kap. 2.7).
  - a. Huvudmannen ska se till att den ställföreträdande förskolechefen har de befogenheter som gör det möjligt att utföra förskolechefens uppgifter då denne är frånvarande.
  - b. Huvudmannen ska med dokumentation klargöra det ansvar och de befogenheter som enligt gällande lagstiftning åvilar förskolechefen.
  - c. Huvudmannen ska till förvaltningen inkomma med dokumentationen för punkt b samt ett dokumenterat klargörande för den person som ska inneha rollen som tillförordnad förskolechef.

### Huvudmannens yttrande efter tillsynsbeslutet

Huvudmannen beskriver i den redovisning (dnr 11-453/8882) som inkom den 29 februari 2012, det vill säga inför det beslutet som fattades den 15 juni 2012, att huvudmannen har ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser som finns i andra författningar. Vidare beskrivs att Anette Parts, som är styrelseledamot i AB Parts & Paomees, ”handhar de ärenden som följer av huvudmannans ansvar”.

I redovisningen beskrivs även att den som är anställd som förskolechef leder och samordnar det pedagogiska arbetet vid förskolan. Förskolechefen ska enligt beskrivningen besluta om förskolans inre organisation och ha det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen och övriga författningar som gäller för verksamheten.

### Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen i juni 2013 hade förskolan en vikarierande förskolechef. Av anställningsbeviset framgår att hon vikarierar som förskolechef ”fr.o.m. 130107

t.o.m. Marie Karlssons mammaledighet”. Anställningen är en heltidstjänst och saknar angivet slutdatum. Det framgår inte av anställningsbeviset vilken eller vilka förskolor anställningen avser.

Den vikarierande förskolechefen uppgav i samtal som fördes i samband med uppföljningen att hon delade sin arbetstid mellan två förskolor. Dels Lilla Europaskolan på Renstiernas gata 12 och Europaskolan på Södermalm, Gotlandsgatan 43. Europaskolan på Södermalm har tidigare drivits av huvudmannen AB Parts & Paomees) men drivs sedan den 1 juli 2012 av Stiftelsen Docendo Discimus, org.nr 802405-3350. Det är samma personer bakom aktiebolaget och stiftelsen. Detta framgår emellertid, som ovan nämns, inte av hennes anställningsbevis. Det framgår inte heller att hon anställts som vikarierande förskolechef för förskolor med olika huvudmän vilket borde varit fallet eftersom driften av förskolan vid Europaskolan på Södermalm (Gotlandsgatan 43) sedan den 1 juli 2012 övertagits av Stiftelsen Docendo Discimus medan förskolan Lilla Europaskolan (Renstiernas gata 12) fortsättningsvis drivs av AB Parts & Paomees.

Vidare angav den vikarierande förskolechefen att hon inte tilldelats någon budget som gör det möjligt för henne att självständigt fatta beslut om inköp eller fortbildning av personalen. Hon hade inte heller uppfattat att hon givits befogenhet att besluta om vilka medarbetare som ska arbeta på olika avdelningar eller om barngruppernas sammansättning, det vill säga att besluta om enhetens inre organisation, vilket föreskrivs i skollagen (2 kap. 9 – 10 §§ skollagen).

Vidare framkom att hon inte hade informerats av huvudmannen om innehållet i utbildningsnämndens tillsynsbeslut rörande de förskolor hon anställts för att leda. Den vikarierande förskolechefen gavs därmed inte rimliga förutsättningar att avhjälpa vissa av de brister som konstaterats vid förskolorna.

Under intervjun med den vikarierande förskolechefen framkom även viss osäkerhet om huruvida hon, inom ramen för sitt pedagogiska ledningsansvar, hade mandat att fatta beslut om att förskolans verksamhet ska utvärderas i förhållande till de nationella målen i läroplanen (Lpfö 98) istället för, som nu sker, i förhållande till IB:s internationella läroplan.

Förvaltningen kan konstatera att det vid tiden för den uppföljande tillsynsinspektionen i juni 2013 inte hade förts diskussioner med

den vikarierande förskolechefen eller på annat sätt tydligt klargjorts hur det ansvar som åligger en förskolechef ska utövas vid förskolan Lilla Europaskolan i förhållande till det ansvar som vilar på huvudmannen AB Parts & Paomees. Förvaltningen kan även konstatera att huvudmannen inte hade klargjort vilka befogenheter och förutsättningar som den vikarierande förskolechefen skulle ges för att utöva sitt uppdrag (2 kap. 9-11 §§ skollagen). Huvudmannen har därmed inte vidtagit de åtgärder som angavs i tillsynsbeslutet av den 15 juni 2012.

Som framgår inledningsvis i detta avsnitt har huvudmannen AB Parts & Paomees uppvisat handlingar som styrker att en vikarie för den ordinarie förskolechefen är anställd av huvudmannen AB Parts & Paomees, emellertid utan att det framgår att tjänsten avser två förskolor med olika huvudmän. Det framgår inte hur anställningen delas mellan de båda huvudmännen.

På anställningsavtalet finns Europaskolans logotyp och avtalet har undertecknats av Anette Parts/rektor. Anette Parts arbetar som rektor för Europaskolans grundskolor på Gotlandsgatan 43 och Luntmakargatan 101 och är tillika styrelseledamot i både stiftelsen och aktiebolaget. Det sätt på vilket den vikarierande förskolechefens anställningsavtal har utformats tyder emellertid på att Anette Parts undertecknat dessa i rollen som rektor för Europaskolan utan att hänsyn tagits till huvudmannaskapet för olika verksamheter inom ramen för Europaskolan.

Vid en intervju med huvudmannens representant (Rita Ahonen) den 5 september 2013, framkom att ytterligare ett byte av förskolechef skett vid förskolan Lilla Europaskolan i augusti 2013. Huvudmannen ombads då att omgående inkomma med en kopia på anställningsbevis, registerutdrag och examensbevis för den aktuella förskolechefen.

Huvudmannen inkom med begärda dokument den 9 september 2013. Även detta anställningsavtal har, på motsvarande sätt som anställningsavtalet för den föregående vikarierande förskolechefen, undertecknats av Anette Parts/rektor. Enligt skollagen kan en förskolechef inte vara underställd en rektor och således kan en rektor inte fatta beslut om att utse förskolechef vid en förskola.

Förvaltningen kan konstatera att det fortfarande finns betydande oklarheter även gällande den nytillträdde vikarierande förskolechefens anställningsavtal. Av det anställningsavtal som

inkommit till förvaltningen framgår vare sig vilka förskolor anställningen avser eller hur anställningsförhållandet reglerats mellan de båda förskolornas olika huvudmän. Det vill säga samma brister som även uppdagades vid den tidigare vikarierande förskolechefens anställningsavtal.

Avslutningsvis kan förvaltningen konstatera att huvudmannen inte följt anvisningarna i stadens riktlinjer rörande byte av förskolechef (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor kap. 9.3). I riktlinjerna framgår att en huvudman ska anmäla byte av förskolechef till förvaltningen; detta har huvudmannen gjort först efter att det påtalats under tillsynsperioden.

#### **Tillsynsbeslut den 15 juni 2012**

2. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att förskolan inte säkerställt att förskolans barn ges rätt till inflytande. Huvudmannen ska omgående tillse att barn ges det inflytande som avses i 1 kap. 10 § och 4 kap. 9 § skollagen.

#### **Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning**

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen beskrev den vikarierande förskolechefen hur förskolan arbetar för att ge barnen inflytande i form av egna val av aktiviteter och att material i högre utsträckning placerats tillgängligt för barnen. Måltiderna har utformats så att de yngsta barnen i högre grad än tidigare kan göra egna val.

Förvaltningen bedömer att den tidigare bristen avhjälpes.

#### **Beslut om avstående från ingripande av den 15 juni 2012**

#### **Tillsynsbeslut den 15 juni 2012**

1. Förvaltningen avstår från ingripande i fråga om vilka begrepp som används i huvudmannens verksamhetsberättelse med hänvisning till 26 kap. 12 § skollagen. Bristerna ska vara åtgärdade senast den 31 oktober 2012.

### **Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning**

Någon uppföljning och förnyad bedömning av den tidigare bristen har inte kunnat genomföras då förskolan saknar aktuell verksamhetsberättelse eller annan form av samlad dokumentation som beskriver förskolans verksamhet och resultat.

### **Nya konstaterade brister vid den uppföljande tillsynsinspektionen den 18 juni 2013**

#### **Förskolans dokument**

I samband med uppföljningen konstaterades att många av förskolans dokument enbart finns på engelska vilket enligt förvaltningens bedömning strider mot skollagens krav på öppenhet vid tillsyn (26 kap. 2, 4 och 8 §§, skollagen, Språklagen 2009:600 samt Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola, kap. 7.1).

#### **Huvudmannaskapet - Anställningsavtal**

Förskolans medarbetare har anställningsavtal som är upprättade och utformade på liknande sätt som den vikarierande förskolechefens anställningsavtal. På det sätt som anställningsavtalen utformats framstår det som om rektor vid Europaskolans grundskolor på Gotlandsgatan 43 och Luntmakargatan 101 har anställt förskolans personal för allmän tjänstgöring vid Europaskolan.

Förvaltningen bedömer att det finns oklarheter gällande anställningsavtalen för personalen vid förskolan. Det framgår inte av avtalen vilken förskola anställningen avser eller vilken huvudman som utfärdat anställningsavtalet (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor, kap. 6.5).

#### **Förvaltningens sammanfattande bedömning**

Förvaltningens bedömning utgår i första hand från det som framkommit i föreliggande tillsynsärende som gäller förskolan Lilla Europaskolan (dnr 12-453/3715).

I förvaltningens bedömning har även beaktat det som framkommit i tillsynsärenden som gäller huvudmannens förskola på Luntmakargatan 101 (dnr 11-453/8882). Förvaltningen bedömer att beslut ska fattas utifrån ett helhetsperspektiv av samtliga tillsynsärenden. Till grund för förvaltningens sammanfattande bedömning ligger således de två uppföljande

tillsynsinspektioner som genomförts för att klarlägga vilka åtgärder huvudmannen vidtagit utifrån utbildningsnämndens tillsynsbeslut av den 15 juni 2012 (Renstiernas gata 12, dnr 12-453/3715) samt den 3 februari 2012 (Luntmakargatan 101, dnr 11-453/8938).

Förvaltningen kan konstatera att förskolan Lilla Europaskolan alltför uppvisar allvarliga brister. Huvudmannen har, trots lång tid att åtgärda konstaterade brister, i ringa utsträckning genomfört åtgärder för att avhjälpa dessa. Förvaltningen kan konstatera att flertalet brister kvarstår och att nya brister identifierats vid den uppföljande tillsynen samt att det förhåller sig på motsvarande sätt vid förskolan på Luntmakargatan 101.

Genomförda uppföljningar i huvudmannens båda förskolor visar att huvudmannen brustit i sitt ansvarstagande för förskolan/förskolorna och att ledning och personal inte givits tillräckliga förutsättningar för att verksamheten ska kunna uppfylla skollagens kvalitetskrav.

Huvudmannen har vid förskolan Lilla Europaskolan enbart avhjälpt två av åtta brister trots förelägganden och anmärkningar i nämndbeslutet den 15 juni 2012. Den brist där nämnden tidigare avstod från ingripande kunde inte bedömas då förskolan saknar aktuell verksamhetsberättelse eller annan form av samlad dokumentation, vilket hade krävts för att kunna göra någon form av bedömning.

Vidare kan förvaltningen konstatera att ytterligare två brister uppdagats vid den uppföljande tillsynen.

Förvaltningen kan i pågående tillsynsärende konstatera att huvudmannen inte tar det ansvar som krävs för att få bedriva utbildning i förskola genom att sätta sig in i och bedriva sin verksamhet efter gällande bestämmelser.

Förvaltningen föreslår därför att delar av detta beslut förenas med vite för att huvudmannen ska förmås att med stabilitet och varaktighet vidta tillräckligt kraftfulla åtgärder för att avhjälpa förskolans brister. Frågan om utdömande av vite kommer att prövas efter förnyad granskning av verksamheten.

Huvudmannen uppmärksammas på att ett godkännande kan återkallas om ett föreläggande enligt 26 kap. 10 § inte följs och missförhållandet är allvarligt.

## Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Föreläggande med vite:

1.1 Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen AB Parts & Paomees (org.nr. 556702-5696) att vid vite av 200 000 kronor senast den 1 augusti 2014 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 1.1.1 – 1.1.3 nedan.

1.1.1 Huvudmannen ska bedriva förskolan i enlighet med det godkännande som gäller för förskolan (2 kap. 5 § skollagen). Huvudmannen ska till senast den 1 augusti 2014 följa det godkännande som huvudmannen innehar. Förskolan får inte ha fler än 50 inskrivna barn.

1.1.2 Huvudmannen ska följa lagen om registerkontroll i enlighet med vad skollagen och stadens riktlinjer föreskriver (2 kap. 31 – 33 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag av fristående förskolor kap. 6.5). Huvudmannen ska skapa en tydlig rutin som säkerställer en korrekt registerkontroll innan anställning sker.

1.1.3 Huvudmannen ska utforma verksamhetens systematiska kvalitetsarbete i enlighet med 4 kap. 3 – 6 §§ skollagen och Läroplan för förskolan (Lpfö 98) kap. 2.6.

- a. Huvudmannen ska se till att utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas på både huvudmanna- och enhetsnivå.
- b. Huvudmannen ska säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetets inriktning är utformad så att de nationella mål som finns för utbildningen i förskolan uppfylls.
- c. Förskolechefen ska tillsammans med personalen besluta om hur resultatet av utbildningen och utvecklingsinsatserna kontinuerligt ska följas upp och utvärderas i förhållande till målen i den svenska läroplanen för förskolan.

- d. Förskolechefen ska ansvara för att förskolan har en samlad dokumentation som innehåller förskolans resultat och måluppfyllelse samt en bedömning av verksamhetens utvecklingsbehov i förhållande till målen i den svenska läroplanen för förskolan.
- e. Förskolechefen ska ansvara för att den samlade dokumentationen innehåller beslut om och konkreta mål för de utvecklingsinsatser som ska genomföras i förhållande till de nationella målen.

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite. Detta kommer att prövas efter uppföljande granskning av förskolan.

Ovanstående beslut kan överklagas i enlighet med bifogad överklagandehänvisning (bilaga 2).

## 2. Föreläggande utan vite:

### 2.1 Huvudmannen ska se till att verksamhetens

ledningsorganisation följer vad gällande styrdokument anger för skolformen (2 kap. 9 - 11 §§ och 23 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98, 2.7).

- c. Huvudmannen ska tydliggöra förskolechefens anställningsförhållande.
- d. Huvudmannen ska se till att förskolechefen har det ansvar och de befogenheter som ska tillfalla en förskolechef och att detta dokumenteras.

2.2 Huvudmannen ska öka andelen förskollärare så att det pedagogiska arbetet kan bedrivas i enlighet med läroplanens intentioner och skollagens krav (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98). Huvudmannen ska utan dröjsmål se till att utbildningen på samtliga avdelningar bedrivs under ledning av förskollärare (2 kap. 13 § skollagen).

2.3 Huvudmannen ska följa stadens riktlinjer gällande öppettider (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskolor, kap. 8.4). Huvudmannen ska på sin hemsida/webbsida och i

information till vårdnadshavarna tydliggöra att denne följer stadens ramtider för öppethållande.

2.4 Huvudmannen ska se till att förskolans dokument finns tillgängliga på svenska (26 kap. 4, 7 och 8 §§ skollagen, Språklagen 2009:600).

3. Beslutet justeras omedelbart.

---

Bilagor:

1. Inspektionsrapport från uppföljande tillsyn den 18 juni 2013.
2. Överklagandehänvisning.